

Subiaco, Italien: Den äldsta kända målningen föreställande Helige Franciskus av Assisi målad medan helgonet ännu levde (mellan 1223 – 1224)

Vi Franciskaner Jubilerar 2023 - 2026

1223 Regelns godkännande av Paven Honorius III

1223 Julkrubban i Greccio

1224 Helige Franciskus stigmatisering på La Verna

1225 Helgonet författar Solsången

1226 Helgonets påsk: övergång från jordiskt till himmelskt liv

S:t Franciskus Kloster - Gråbröderna

Fresk från 1700-talet i refektoriet i Sacro Convento i Assisi (klostret vid S:t Franciskusbasilikan) som visar helgonet som tar emot den påvliga bullan med godkännandet av Regeln den 29 november 1223 av Påven Honorius III

Guds Vilja och Försyn är alltid grunden och styrkan i varje ordens eller kongregations uppkomst och liv. Kyrkans numerärt största klosterorden, Mindrebröderna, fick liv genom Helige Franciskus´ av Assisi öppenhet för Herrens Vilja att ”restaurera” Kyrkans inre liv. ”Assisis lille Fattige” (il Poverello di Assisi), som vår ordensgrundare ofta kallas för, var helt uppfylld av sin önskan och strävan efter att *”följa vår Herres Jesu Kristi Heliga Evangelium genom att leva i lydnad, utan egendom och i kyskhet.”* (Regeln kap. 1 – se häftet med Regelns hela text).

Franciskus smittande hängivenhet i att leva upp till sitt motto *”Min Gud – mitt allt”* drog redan under helgonets livstid till sig tusentals följeslagare och Herren själv bekräftade Franciskus´ autentiska liv i Kristus genom att präglade honom med Jesu egna sårmärken, stigmatiseringen.

Observera att årtal som gäller ordensgrundaren, vår Serafiske Fader Franciskus, inte är helt exakta eller säkra, dock nästan allmänt vedertagna.

1181 - 1182 På vintern föds Franciskanordens grundare och får namnet Johannes (Giovanni) av köpmannafamiljen Pietro Bernardone dei Moriconi och Pica Bourlemont. Barnets fader var på resande fot men vid hans hemkomst ändrades barnets namn till Francesco (eg. den lille fransmannen).

1193 Heliga Clara föds av Favorino degli Offreducci och Ortolana Fiumi i Assisi. Hennes syster Agnes föds 1197.

1202 Krig mellan Perugia och Assisi under november månad. Slaget står vid Collestrada, där Perugiaborna vinner. Bland de tillfångatagna finns den tjugoårige Franciskus, som förblir i fångenskap cirka ett år.

1203 Mot slutet av året, kanske på grund av svår sjukdom eller på grund av att lösepenning betalats, blir Franciskus frigiven.

1204 Efter att ha återhämtat sig från sin långa sjukdom grips Franciskus av en djup inre oro. Denna oro har särskilt med hans framtid att göra.

1205 Franciskus tjugofjärde levnadsår är präglad av hans omvändelse. Franciskus vill följa påvens uppmaning att delta i korståget men får en vision i Spoleto, i vilken han ser sig omringad av sina riddare och han uppmanas att återvända till Assisi. Franciskus lämnar sina vänner, med vilka han deltagit i glada fester och upptåg. Han börjar ägna tid till verklig bön. Franciskus möter den spetälske, övervinner sin aversion och ger den sjuke en fridskyss. I bön inför krucifixet i San Damianokapellet hör Franciskus Herrens röst och uppmaning att *"bygga upp Kristi Kyrka som håller på att falla samman"*.

Franciskus gör en pilgrimsfärd till Rom och får för första gången uppleva fattigdom.

Franciskus' Bön inför Krucifixet i San Damiano

Du Allahögste, ärorike Gud, upplys mitt hjärtas mörker och ge mig en rätt tro, ett fast hopp och en fullkomlig kärlek samt känsla och insikt, Herre, så att jag kan uppfylla Ditt Heliga och sanna uppdrag.

1206 Inför biskop Guido avsäger sig Franciskus sin ägande- och arvsrätt. Franciskus ikläder han sig eremiternas dräkt. Efter en kort vistelse i klostret San Verecondo di Vallingegno beger Franciskus sig

till Gubbio för att där betjäna de spetälska. Mellan 1206 - 1208 tar han Kristi uppmaning från korset bokstavligt och restaurerar de tre små kyrkorna: San Damiano, San Pietro della Spina samt Porziuncola.

1208 Franciskus är tillbaka i Assisi. Under våren befinner han sig i Porziuncola och lyssnar till evangeliet på Aposteln Mattias fest.

Det han hör får kallelsen till ett evangeliskt och apostoliskt liv att mogna i honom. Vissa franciskanska historiker påstår att det exakta datum då Franciskus hör Evangeliet om att lämna allt och följa Herren var den 24 februari 1209.

1209 Under 1209 samlas de första efterföljarna kring Franciskus, Salige Bernardo av Quintavalle (firas 10 juli) och Pietro Catani, de kallar sig för *Botgörarna från Assisi*. Det blir elva bröder utgör grunden för den kommande orden och man brukar ange den 16 april 1209 som datum för Franciskanordens grundande då de kom inför Påven Innocentius III i Rom denna dag för att be om tillåtelse för sitt liv enligt Evangeliet.

Påven kände igen Franciskus från en dröm han haft där Lateranbasilikan, påvens biskopskyrka i Rom, höll på att falla sönder. Men en munk höll upp basilikan och räddade den. För Innocentius III var det tydligt att det handlade om just ”den lille fattige från Assisi” (Il poverello di Assisi).

Regeln skulle inte godkännas definitivt förrän den 29 november 1223 av Honorius III, men grundandet av Franciskanorden räknas från Innocentius III:s muntliga godkännande i Lateranen. Än idag påminner en bronsstaty av Franciskus utanför basilikan om denna händelse.

Påven Innocentius III ger sin muntliga tillåtelse. På tillbakavägen stannar man en kort tid utanför Orte för att sedan upprätta sitt första komunitetshus i ett enkelt stall i Rivotorto. Därav benämningen *Protokonvent* för klostret i Rivotorto (Conventualfranciskanerna).

1210 Franciskus och hans medbröder tvingas lämna stallet i Rivotorto och flyttar med den växande komuniteten till Porziuncula.

1212 Artonåriga Clara flyr från sitt hem under Palmsöndagens natt (18 - 19 mars, vissa källor anger 28 mars) till Porziuncula, där Franciskus viger henne åt Gud genom att klippa av hennes hår och ikläda henne dräkten. Strax därpå följer även Claras syster Agnes i sin storasysters fotspår och den II Franciskanska Orden (Clarissorna) grundas.

En vecka därpå flyttar Clara och hennes första medsystrar till San Damiano, där hon kommer att leva resten av sitt liv. Mot slutet av året försöker Franciskus bege sig till Syrien, men vindarna tvingar fartyget mot Dalmatiens kust och Gudsmannen stiger i land i Ancona.

1213 Den 8 maj befinner sig Franciskus i San Leo nel Montefeltro hos greve Orlando di Chiusi, som skänker berget La Verna till Gudsmannen. Samma år försöker Franciskus på nytt att ge sig av på missionsresa, denna gång till Marocko. Sjukdom tvingar honom att återvända till Italien.

1215 Franciskus deltar i IV Laterankonciliet, under vilket han förmodligen träffade den Helige Dominikus, grundaren av Predikarorden. Franciskus hade gett en slags regel (*Osservanze*) till Heliga Clara och hennes medsystrar. Från och med konciliet blev de tvungna genom paragraf 13 att leva enligt den Helige Benedikts Regel. Franciskus gode vän, Kardinal Ugolino, skrev år 1218 en mycket sträng regel för Damianiterna (Clarissor), som påbjöd den påvliga klausuren för nunnorna. Mellan 1219 - 1247 antog alla i Claras nya kloster Ugolinos regel med Franciskus' tillägg.

1216 Under juli månad i Perugia, på Franciskus begäran, förläna Honorius III avlaten för Assisiförlåtelsen (= *Förlåtelsefesten* eller *Porziunculaavlaten*), gällande alla som besöker Porziunculakapellet på dess invigningsdag den 2 augusti.

Helgonet fick en uppenbarelse av Herren och Guds Moder i sitt älskade kapell, Santa Maria degli Angeli (Maria, Änglarnas Drottning) att han skulle bege sig till påven för att be om avlat för alla dem som besökte detta kapell. Honorius III tvekade först men frågade sedan Franciskus om hur många års avlat han ville att man skulle förläna dem som vördade Gud i nämnda kapell. Den Helige Franciskus svarade: "*Inte år, utan själar!*" Denna unika avlat ges fortfarande under de sedvanliga villkoren, inte bara i Porziuncula, utan numera i alla katolska kyrkor från kl. 12.00 den 1 augusti till kvällen dagen därpå. Den nuvarande normen reglerades av Paulus VI genom det apostoliska brevet *Sacrosancta Portiunculae Ecclesia* från den 14 juli 1966.

De troende kan ta del av denna fullkomliga avlat i alla församlingskyrkor på det ovan nämnda datum genom att: bikta sig, ta emot den Heliga Kommunionen, recitera Trosbekännelsen, be Fader

vår, Var hälsad Maria, samt be enligt den Helige Faderns intentioner för Kyrkans väl.

1217 Vid Pingst den 5 maj hålls ordens första generalkapitel vid Porziuncula. Tolv provinser upprättas i orden och man sänder de första bröderna för att missionera norr om Alperna. Franciskus vill bege sig till Frankrike men Kardinal Ugolino (senare Gregorius IX) stoppar honom i Florens och övertygar ordensgrundaren att stanna i Italien.

1217 - 1221 någon gång under denna period skriver Franciskus *Regeln för Eremitboningarna*. Den är frukt av helgonets egen erfarenhet av det han mest kände sig kallad till: det kontemplativa livet i eremitkloster. Men det är alltid i brödraskapets gemenskap som Franciskus ser det kontemplativa livet och regeln beskriver även att eremitlivet ska regleras av Ordens överordnade, provinsföreståndarna (*provinsministrarna*) eller kustoderna, enligt den struktur som Orden fått genom kapitlet år 1217.

1219 Vid Pingst hålls ordens andra kapitel. Det finns då över femtusen bröder. Beslutas att skicka bröder till Tyskland, Frankrike, Ungern, Spanien och Marocko. De fem bröderna, Berardus, Petrus, Accursius, Adiutus och Ottone, som sänts till Marrakech i Marocko lider martyrdöden för tron den 16 januari 1220 och kallas för *Ordens Protomartyrer*. Deras relikier förs till Coimbra i Portugal, där de vördades i Santa Cruz kyrkan (nu i SantAntonio kyrkan, Terni).

Franciskus tar med glädje emot meddelandet om brödernas martyrdöd och utbrister: ”Äntligen har vi de första sanna mindrebröderna!” Ferdinand di Martino från Lissabon är med när martyrrelikerna anländer till Coimbra och blir inspirerad att lämna Augustinerna, som han tillhörde, för att ansluta sig till den nya Franciskanorden och antar namnet Antonius. Han ska senare bli ett av Kyrkans mest älskade och kända helgon: Helige Antonius av Padua.

Den Serafiske Fadern beger sig igen på missionsresa från Ancona för att stiga i land i korsfararnas läger i Damietta, Egypten.

1219 Franciskus möter sultanen av Egypten och får av denne det silverinfattade elfenbenshorn som fortfarande bevaras i relikkapellet i Assisi. Helgonet beger sig sedan på pilgrimsfärd till Heliga Landet.

1220 Franciskus blir underrättad om svårigheterna inom Orden under hans frånvaro. Ordensgrundaren reser tillbaka till Italien och avsäger

sig ämbetet som generalminister till förmån för Broder Pietro Cattani. Genom den påvliga bullan *Cum secundum consilium* från den 22 september, instiftar Honorius III novisiatåret för alla aspiranter till Franciskanorden. Bullans original bevaras av Conventualfranciskanerna (Gråbröderna) vid Franciskusbasilikan i Assisi.

1221 Broder Pietro Cattani dör den 10 mars och uppdraget att leda orden går till Broder Elia. Franciskus skriver den version av regeln som inte godkändes "non bollata". Regeln presenterades för generalkapitlet, *Halmstornas Kapitel*, vid Pingst den 30 maj.

Samma år grundar Franciskus officiellt *Botgörarnas Orden*, senare kallad för *Franciskanska Tertiärer* (Sekularfranciskaner). Honorius III godkänner deras levnadsregel *Föresatserna* (Memoriale propositi). Traditionen utpekar två platser som den franciskanska lekmanneordens vagga: Cannara utanför Assisi, eller Poggibonsi i Toscana.

Gregorius IX kallar dessa lekmannefranciskaner för: "*Bröder och systrar av den Helige Franciskus' tredje Orden*".

1223 I Fontecolombo redigerar Franciskus den definitiva ordensregeln som Honorius III godkänner den 29 november genom bullan *Solet annuere*. Den Regel som alla Franciskanbröder från I Orden ska leva efter, redigerades slutligen av Ordens Protektor, Kardinal Ugolino, sedermera Påven Gregorius IX.

Regelns original bevaras av Conventualfranciskanerna (Gråbröderna) vid Franciskusbasilikan i Assisi.

Detta firas i Franciskanorden varje år som *Alla Franciskanska Helgons Fest*, då bröderna också förnyar sina löften.

Rit för Förnyelsen av Ordenslöftena

För den 29 november

Enligt Rito Romano-Serafico år 2001

Provinsministern eller guardianen:

Låt oss komma ihåg vår Serafiske Fader Franciskus som ofta brukade säga: "*Låt oss börja, bröder, att tjäna Herren, för hittills har vi gjort inga eller ytterst få framsteg*".

Låt oss därför be, kära medbröder, till Gud vår Fader, som ger uthållighet i det goda, att Han ger oss sin nåd, till oss som är Hans söner och som idag förnyar våra löften.

Alla ber nu en stund i tystnad.

Provinsministern eller guardianen fortsätter:

Herre, se i Din godhet till oss Dina söner, som Du i Din försyn har kallat till den evangeliska fullkomligheten; låt oss gå vidare med generositet och uthålligt engagemang på den väg som vi har påbörjat med sådan iver. Amen.

Alla bröder uttalar förnyelsen av löftena tillsammans:

Allsmäktige, Allraheligaste, Högste och Upphöjde Gud, Helige och Rättfärdige Fader, himmelens och jordens Herre och Konung, jag välsignar Dig och jag tackar Dig för att Du med Din kärleks kraft har kallat mig att efterfölja Din älskade Son, vår Herre Jesus Kristus, genom ett liv i enlighet med den inspiration som Du gav Din tjänare Franciskus.

Med den Helige Andes kraft förnyar jag i dag till Dig, med hela mitt hjärtas hängivenhet, löftet att leva i lydnad, utan något eget och i kyskhet, och jag bekräftar även min föresats att leva enligt Mindre Brödernas Regel, stadfäst av Påven Honorius, enligt vår Ordens Konstitutioner.

Helige Fader, genom Maria den Obefläckades hjälp, hon som är Jungfru som blev Kyrka och förebild för det Gudsvigda livet, på vår fader den Helige Franciskus och alla helgons förbön, med brödernas hjälp, låt mig få hålla ut intill slutet i denna heliga föresats, och endast genom Din nåd, nå fram till Dig, Du Allahögste, som i den fullkomliga Treenigheten och i Enhet lever och råder i härlighet, i evigheters evighet. Amen.

Efter förnyelsen av ordenslöftena säger provinsministern eller guardianen:

Lov, pris, ära och tack till vår Gud och till er som har förnyat er föresats att hålla vår fader, den Helige Franciskus', sätt att leva, som är skriven till frälsning i er själ, välsignelse i himmelen från den Allahögste Fadern, och på jorden Hans älskade Sons välsignelse med den Helige Ande Hjälparen.

Alla Amen.

Provinsministern eller guardianen:

Förenade i bön, efter att ha förnyat våra Ordenslöften, ber vi den Allsmäktige Guden att Han gör oss trogna våra löften och generösa i Hans tjänst. Vi ber tillsammans:

Herre, hör vår bön.

För Guds Heliga Kyrka, att alla hennes söner och döttrar samverkar för att bygga upp henne med sina liv.

För fred, frid och frälsning för hela världen, att alla Franciskus söner blir budbärare i samhället och medverkar till fred och broderskap.

För de unga, att deras entusiasm och ideal för de evangeliska värdena till tjänst för rättfärdighet och kärlek blir allt starkare, så att de kan få erfara den ljuva frid som kommer av att utge sig själv.

För alla Gudsvigda, att deras liv vittnar om glädjen över att ha funnit Gud som är allt gott, det högsta goda och det godas fullhet.

För oss här närvarande, att vi älskar Gud och tillber honom med ett rent hjärta och sinne och ger honom allt lov, dag och natt utan att tröttna.

Provinsministern eller guardianen:

Gud, Du källa till all helighet, hör denna Din familjs böner och på den Saliga Jungfru Marias förbön, hon som är Din ödmjuka tjänarinna och vår Härskarinna, välsigna och beskydda dessa Dina söner, så att de med Din hjälp troget uppfyller det som de genom Din gåva har lovat Dig. Genom Kristus vår Herre.

Alla Amen.

Fresk på väggen i kapellet i Greccio där Helige Franciskus ordnade med den första julkrubban

1223 i Greccio som brukar nämnas som julkrubbans födelseår, då den Helige Franciskus bad Påven Honorius III om tillåtelse att få åskådliggöra Herrens födelse med en krubba, några djur och en staty föreställande Jesusbarnet.

I detta sammanhang bör också nämnas Marie de Oignies (1177 - 1213), en av de första beginerna i Belgien, som uppförde julscener med figurer etc. Marie de Oignies har ibland kallats för "Julkrubbans moder".

Den Helige Franciskus var stum och full av beundran inför Guds sätt att visa sin kärlek genom att göra sig så liten, så sårbar. Julen var för den Helige Franciskus "Festernas Fest" och detta kan förvåna mycket då vi tänker på hans djupa relation till den Korsfäste, som skulle förvandla honom genom stigmatiseringen (år 1224 på berget La Verna i Toscana) till en "alter Christus" - till "Kristi sanna avbild".

Ur Tomas av Celanos skildring över helgonets liv läser vi:

"Främst bland alla fester firade Franciskus med särskild iver och glädje Jesusbarnets födelse, och kallade dagen 'Festernas Fest' då Gud blivit ett litet barn och diat mjölk från ett mänskligt bröst. Franciskus kysste med särskild iver bilderna av Barnet, och vid åsynen av detta Barn talade han ömma ord på ett barns sätt. Detta Barns Namn var för honom ljuvt 'som honung'. En dag diskuterade bröderna om det var en plikt att avstå ifrån kött ifall Julen det året skulle infalla på en fredag. Franciskus svarade Broder Morico, som ställde frågan: "Broder, du syndar när du den dagen fastar då Barnet är fött för oss. Jag vill att på just den dagen även väggarna äter kött och eftersom detta inte är möjligt att man åtminstone smörjer väggarna med köttets fett". Han ville att på den dagen då Barnet föddes skulle alla fattiga och alla tiggare bli mättade av de rika, och att oxarna och åsnorna skulle få en extra ranson föda och halm. "Om jag fick tillfälle att tala med kejsaren, så skulle jag be honom att utfärda en lag som sade att alla som hade möjlighet måste sprida ut frö och säd på vägarna så att åtminstone under en så stor högtid även fåglarna, och särskilt systrarna svalorna, kunde få äta i överflöd."

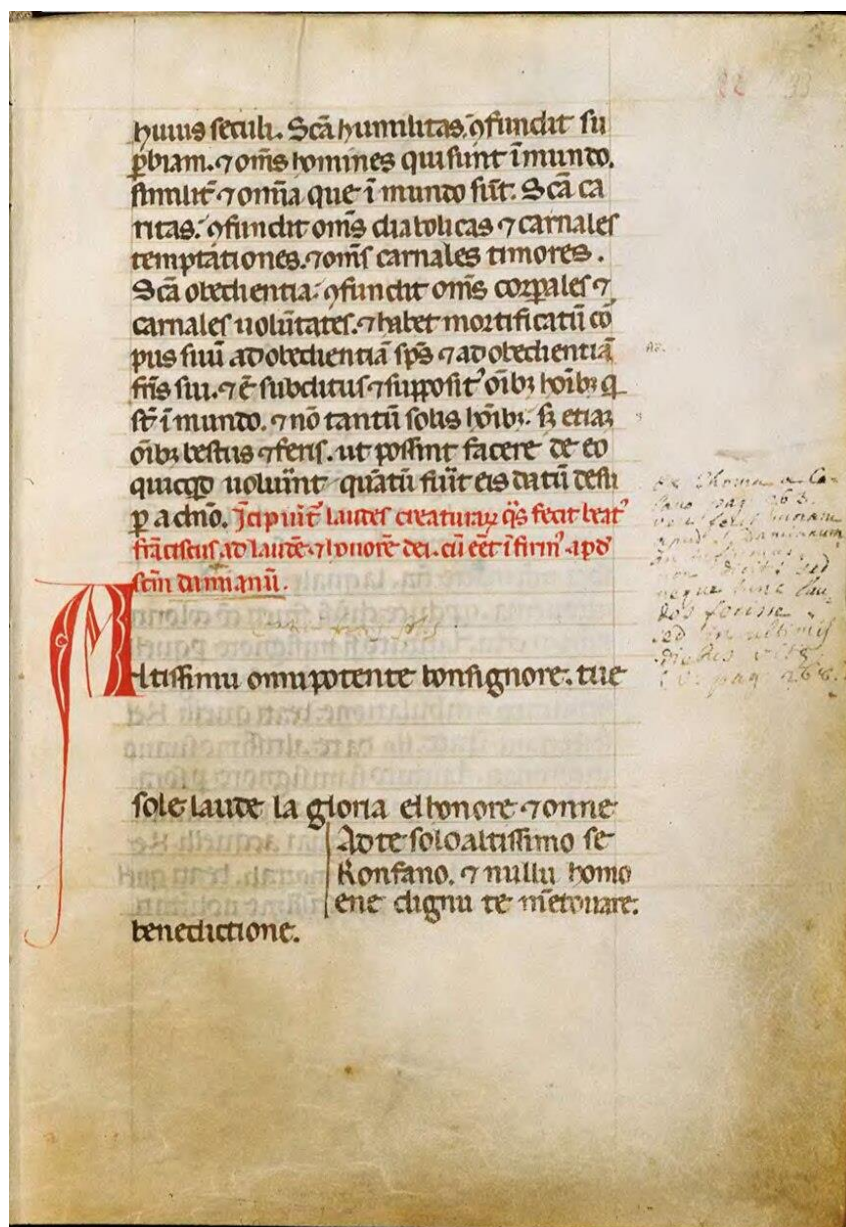
1224 Franciskus beger sig till berget La Verna den 15 augusti – 29 september för *Sankt Mikael's Fastan* (som Franciskus introducerat i orden). Den 17 september tar Franciskus emot stigmatasåren.

I oktober eller november återvänder Franciskus till Porziuncula.

Samma år den 3 december utfärdar Påven Honorius III bullan *Quia populares tumutus* genom vilken påven ger de franciskanska prästerna tillåtelse att fira Mässan i sina egna kyrkor och kapell. Detta påvliga beslut kan ha påverkat Franciskus att skriva sitt *Brev till hela orden* genom vilket han uppmanar och förmanar sina medbröder till en allt större eukaristisk hängivenhet. Vissa franciskanska historiker daterar dock Ordensgrundarens brev till omkring år 1220.

1224 - 1225 Från december till februari rider Franciskus på en åsna och predikar i Umbrien och Marche.

1225 Under mars – maj blir Franciskus allt svårare sjuk och nästan blind. Franciskus stannar i San Damianoklostret där han komponerar *Solsången* (*Il Cantico di Frate Sole*, känd även som *Il Cantico delle creature*) efter att ha tröstats av Gud angående sin eviga frälsning.

Detta är en sida av den äldsta versionen av Solsången som man känner till från 1200-talet och den bevaras i Conventualfranciskanernas (Gråbrödernas) bibliotek i Sacro Convento, Assisi.

Solsången – Canticum eller Laudes Creaturarum

Du Högste, Allsmåktige Gode Herre, Ditt är lovet och priset, Din är äran och välsignelsen. Dig allena, Du den Högste, tillkommer allt detta och ingen människa är värdig att nämna Dig vid namn.

Lovad vare Du, min Herre, med hela Din skapelse, alldeles särskilt för herr broder Sol, som gör dag, genom honom ger Du oss ljus. Och han är skön och strålande, i all sin glans så är han en sinnebild för Dig, Du den Högste.

Lovad vare Du, min Herre, för syster Måne och stjärnorna, på himlavalvet har Du skapat dem, skimrande och ljuvliga och sköna.

Lovad vare Du, min Herre, för broder Vind, och för luft med moln och klar himmel och all slags väderlek, genom vilken Du livnär Dina skapade varelser.

Lovad vare Du, min Herre, för syster Vatten, mycket nyttig är hon och ödmjuk och dyrbar och ren.

Lovad vare Du, min Herre, för broder Eld, med honom lyser Du upp mörkret för oss, och han är skön och munter och stark och mäktig.

Lovad vare Du, min Herre, för vår syster moder Jord, som när oss och vakar över oss och frambringar allehanda frukter och prunkande blommor och gräs.

Lovad vare Du, min Herre, för dem som förlåter av kärlek till Dig och tåligt bär sjukdom och andra svårigheter.

Saliga de som håller ut i frid, för Du, den allra högste, ska ge dem Livets Krona.

Lovad vare Du, min Herre, för vår syster den lekamliga Döden, henne som ingen levande kan undkomma.

Ve dem som dör i dödssynd; saliga de som möter döden inneslutna i Din Allraheligaste Vilja, för den andra döden kan inte göra dem något ont.

Lova och välsigna min Herre och tacka Honom och tjäna Honom i stor ödmjukhet.

1225 I juni månad tillägger Franciskus en strof om förlåtelse i sin Solsång efter det att han lyckats uppnå försoning mellan biskopen och de lokala myndigheterna i Assisi. Under juli och augusti månad försöker man förbättra Franciskus' syn i Fonte Colombo genom att bränna honom med glödande järn vid tinningarna. Detta gav inget resultat.

1226 I april månad för man Franciskus till Siena och under maj – juni stannar helgonet i eremitaget "Le Celle" (cellerna) vid Cortona, där han dikterar sitt andliga Testamente. Sedan fortsätter han till Porziuncula. Inför sin bortgång lämnar Franciskus en uppmaning genom sina två s.k. testamenten. Det första kallas för *Lilla Testamentet* och dikterades i Siena mellan april och maj 1226. Helgonet var så sjuk att man trodde slutet var nära. Franciskus var angelägen om att påminna bröderna om att leva enligt Regeln till punkt och pricka. Han sammanfattar brödernas liv och uppdrag i tre punkter: *älska varandra, vara trogen mot Kyrkan och att troget leva fattigdomen*. Denna syntes av det

franciskanska livet var unikt och påvisar den evangeliska grund som Franciskus lade i det Ordensliv som han var Guds redskap till att grunda. Men Franciskus blir något bättre och Broder Elias, Ordens andre generalminister, uppfyller helgonets önskan om att få komma tillbaka till Assisi. Det är osäkert om det var i Bagnara eller i biskopens palats i Assisi som Franciskus dikterar sitt andliga testamente.

Man brukar påstå att det är denna skrift som på det mest autentiska och personliga sätt ger uttryck för det som Franciskus stod för. I testamentet förklarar Franciskus att grundandet av Orden var en gåva från Gud: ”och Gud gav mig bröder.”

1226 I slutet av augusti förstår bröderna att Franciskus är döende och för honom till Assisi, där han tas om hand i biskopens palats.

I slutet av september känner helgonet att döden nalkas och insisterar att man bär ner honom till Porziuncula.

Förmodligen var det endast bröder närvarade vid helgonets död utom en kvinna, kallad av Franciskus för *Broder Jacoba*. Hennes namn var Giacomina da Settesoli (1190 – 1239). När helgonet förstod att slutet nalkades bad han bröderna att kalla till sig Broder Jacoba och ta med sig sina honungskakor (*Mostaccioli* – typiska kakor från Rom). Giacomina lärde Franciskus känna i Rom år 1210 och hon hjälpte honom att få audiens hos Påven Innocentius III. Det lär vara denna Broder Jacoba som inspirerade helgonet att år 1221 grunda Orden *Fratelli e Sorelle della Penitenza* (Botgörarnas bröder och systrar – det vi nu kallar för Sekularfranciskaner) som är till för lekmän som lever i världen men vill leva det kristna livet i franciskansk anda.

1226 På kvällen lördagen den 3 oktober, vid fyrtiofyra års ålder, dör Franciskus vid Porziunculakapellet. Dagen därpå förs helgonets kvarlevor till den provisoriska graven i San Giorgiokyrkan (nuvarande Santa Clara basilikan där Heliga Claras relikier vördas).

1228 Den 16 juli helgonförklarades Franciskus av Påven Gregorius IX utanför San Giorgiokyrkan (nuvarande Santa Clarabasilikan). Processen inför hans helgonförklaring var en av de kortaste i Kyrkans historia. Där begravdes helgonet för att två år senare flyttas till den nybyggda San Francescobasilikan.

1230 Den 25 maj överfördes Helige Franciskus jordiska kvarlevor till den nybyggda S:t Franciskusbasilikan i Assisi.

1939 Utnämns Helige Franciskus till Italiens Skyddspatron av Påven Pius XII och fastslår att dagen för Franciskus firande ska vara den 4 oktober, trots att helgonet dog på kvällen den 3 oktober 1226. Det är därför man firar helgonets *Transitus*, dvs. övergången från jordiskt till himmelskt liv den 3:e oktober varje år.

Är det franciskanska livet något för dig?

Få helgon i Kyrkans historia har haft en så stark dragningskraft som den Helige Franciskus av Assisi. Människor av alla kulturer, åldrar och religioner fascinerats av Franciskus inre och yttre frihet från det materiella samt för hans stora respekt och kärlek till allt skapat.

Vid 23-års ålder hör Franciskus inom sig den Korsfäste, som från bilden på krucifixet i San Damianokapellet säger till honom: *"Franciskus, gå och bygg upp min Kyrka, som du ser håller på att falla ihop!"*

Detta skulle bli början till den Katolska Kyrkans största orden av Gudsvigda män och kvinnor.

Först tänkte Franciskus att Kristus menade de förfallna kapellen och började med iver reparera flera kyrkliga byggnader runt Assisi. Herren lät honom sedan förstå att det inte var de materiella byggnaderna som intresserade Herren i första hand. Det var den andliga Kyrkan som var i behov av ny inspiration från sina söner och döttrar. Kristus kallade

Franciskus att bygga upp Kyrkan på nytt genom sin iver och helhjärtade kärlek att vilja leva enligt det Heliga Evangeliet.

Franciskus skriver i sitt andliga Testamente: ”*Sedan Herren hade gett mig bröder, visade ingen mig vad jag skulle göra, utan den Högste själv uppenbarade för mig att jag borde leva enligt det Heliga Evangeliets ordning. Och jag lät skriva ned detta i få och enkla ord och den Helige Fadern gav mig sitt godkännande.*”

År 1233 i Visby grundades Gråbrödernas första kloster i Sverige och det skulle bli många fler ordenshus tills reformationen på 1500-talet avslutade den franciskanska närvaron i vårt land. År 1990 kom vi Gråbröder tillbaka och vi har nu kloster i Jönköping och i Motala.

Är du som är man intresserad av vårt liv och vill veta mer, kontakta:

Pater Rafal Zarzycki OFMConv

Guardian (föreståndare för klostret i Jönköping)

076 071 77 25

r.i.zarzycki@gmail.com

Gråbröderna representerar den franciskanska s.k. *första Orden*.

Den s.k. *andra Orden* utgörs av Clarissor (nunnor som lever ett klaustralt liv, dvs. kontemplativt liv). Clarissor finns inte i Sverige idag, men Pater Rafal kan hänvisa till Clarissor i Polen, om någon kvinna skulle vilja ha kontakt med nunnorna.

Den Franciskanska Sekularorden (förkortning OFS) är den *tredje Orden* och är uppdelad i s.k. fraterniteter. I Jönköping heter den *S:ta Claras fraternitet*. Den är för män och kvinnor, gifta som ogifta.

För närmare information kontakta:

Filip Bertilsson OFS

Nationell Minister för Sekularfranciskarna

076 237 63 88

filip-bertilsson@hotmail.com

Sankt **F**ranciskus Kloster – **G**råbröderna
Klostergatan 70 B
553 35 Jönköping

För bidrag och gåvor genom **Swish 076 555 84 06** ange till vad:
”bröderna”, ”behövande”, ”Mässor” eller ”AMP” (Ave Maria Publikationer)